

KIDÉpolitik

KRISTENDEMOKRATISK FORÅR

Sammen gør vi en forskel

EN VISION FOR DANMARK

LANDSMØDE 2024

IDEOLOGI, POLITIK, DEMOKRATI, DEBAT

TAK TIL LAILA OG TAGE

www.mekanictooling.dk

Optimér din produktion med MEKANIC TOOLINGs borestangsholder

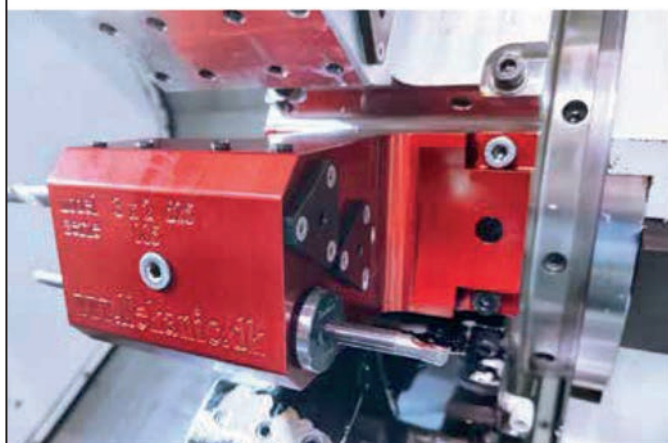
Med erfaringer fra egen produktion har Mekanik udviklet en serie nye borestangsholdere, hvor de udnytter Y-aksebevægelsen til at få plads til flere værktøjer i én værktøjs-holder.

En udfordring med CNC-drejebænke er ofte, at der er for få værktøjspladser. Det problem afhjælpes nu, ved at man kan have flere værktøjer i samme holder, tilpasset det konkrete behov i produktionen.

Mekanics holdere vejer kun en tredjedel af, hvad de traditionelle holdere vejer, hvilket reducerer belastningen på maskinen. F.eks. bliver mange af de nye maskiner af samme årsag sat ned i hastighed på værktøjsskift.

Dette kan undgås med Mekanics holder, som ud over en hurtigere procestid også bidrager med en bedre holdbarhed for maskinen.

Plads til flere værktøjer giver væsentlige besparelse i opstillinger, flere muligheder i bearbejdning og sparer tid under produktionen.

Fordele

- 1-10 værktøjer i én holder
- Lav vægt og alligevel stærk
- Kortleveringstid, typisk 3-4 uger
- Mulighed for specialdesign efter kundens behov
- Anodiseret overfladebehandling, som sikrer nem rengøring og lang levetid
- 12 måneders garanti
- Leveres til bl.a. Mazak, Haas, DMG og lign. maskiner

M EKANIC TOOLING
Produktion af værktøjsholdere til CNC-drejebænke

+45 98 21 20 67
Jakup@mekanic.dk

- 3** LEDER
- 4** EN KRISTENDEMOKRATISK **VISION**
- 8** LANDSMØDE 2024
- 10** DET **IDEOLOGISKE** HJØRNE
- 12** **MCS** MULTIPLE CHEMICAL SENSITIVITY
- 16** POLITIK – DEMOKRATI – **PROCES**
- 18** **DIN** ANNONCE HER?
- 19** BØRN OG **MEDIER**
- 20** **POLARISERINGENS** STRØMNINGER
- 22** TAK TIL **LAILA** OG **TAGE**
- 23** **KRISTENDEMOKRATISK** INDFLYDELSE

IDÉpolitik

Udgives af KristenDemokraterne

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

Henrik Hjortshøj | 08hhjortshoj@kd.dk

KRISTENDEMOKRATERNES LANDSKONTOR

Søtoften 27, 2820 Gentofte

Tlf. 33 27 78 10 (kl. 10-15)

kd@kd.dk | www.kd.dk

facebook.com/kristendemokraterneDK

Bankkonto 5470-2037886 | MobilePay 26329

LAYOUT OG ILLUSTRATIONER

Freehand v/ Dan Møller, Herning

FORSIDEILLUSTRATION

KD's formand Jeppe Hedaa og hustru Jane Hedaa i hjemlige omgivelser. Foto: Filip Gielda

TRYK OG DISTRIBUTION

ØkoTryk, Skjern

ISSN 2246-4743

Kære læsere og kristendemokrater

Som I måske allerede har bemærket, har vi i det seneste stykke tid stået over for en udfordring, som har krævet vores opmærksomhed og handling. Som følge af en politisk beslutning på Christiansborg har vores parti nu mistet en betydelig del af vores økonomiske grundlag – partistøtten. Det har nødvendiggjort, at vi må finde alternative måder at finansiere vores vigtige politiske arbejde.

Som et resultat heraf vil I kunne bemærke, at der fremover vil være annoncer i vores blad. Vi har valgt denne vej for at sikre, at vi stadig har et medlemsblad og for at skabe en indtægtskilde for partiets fortsatte virke (se side 15).

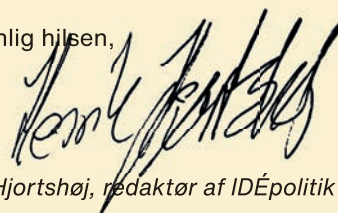
Men lad os ikke glemme den større kontekst bag denne ændring. Beslutningen om at fjerne partistøtten fra visse partier, herunder vores eget, mens man øger støtten til andre, er ikke kun uheldig, men den er også dybt udemokratisk. I et demokratisk samfund bør alle politiske stemmer have ret til lige støtte og muligheder. Dette er ikke blot en krænkelse af vores rettigheder som parti, men det er også en trussel mod demokratiet som helhed.

Derfor opfordrer jeg jer alle til at fortsætte kampen for vores værdibaserede parti. Lad os arbejde sammen for at skaffe vælgererklæringer og vise vores styrke som en politisk kraft, der handler med hjertet og ønsker det bedste for vores samfund. Vi vil ikke lade os stoppe af politiske forhindringer eller uretfærdigheder. Vi vil fortsætte med at kæmpe for vores ideologiske ophav og overbevisninger, uanset hvilke udfordringer vi møder på vores vej.

Men vi har brug for jeres hjælp. Vi opfordrer jer til aktivt at søge efter mulige annoncører til IDÉpolitik. Lad os sammen finde dem, der deler vores værdier og ønsker at støtte KristenDemokraternes fortsatte eksistens. Lad os stå sammen i denne kamp for at bevare vores parti som en bastion for demokrati og kristendemokratisk værdibaseret politik.

Sammen kan vi gøre en forskel. Sammen kan vi fortsætte med at bringe vores budskab ud til verden og arbejde for en bedre fremtid for de næste generationer.

Med venlig hilsen,

Henrik Hjortshøj, redaktør af IDÉpolitik

En kristendemokratisk VISION FOR DANMARK

Danmark har brug for Kristendemokratiet. En kristendemokratisk politisk vision. Og som ny formand for Kristendemokraterne vil jeg gerne sætte ord på en sådan vision:

Liberalismen tager udgangspunkt i individet. Socialismen tager udgangspunkt i kollektivet. Populisterne tager ikke udgangspunkt i noget som helst, bortset fra had og vrede og en kunstigt oppustet stolthed. Kristendemokratiet tager udgangspunkt i personen. Og det er det bedste sted at stå. Også hvis vi skal modstå de autoritære tendenser, der i dag udfordrer demokratiet og den fri økonomi.

Jeg bruger store ord. Men det er der brug for. Fordi tidens store kriser kalder på det. Og fordi Kristendemokratiet bærer på et uerstatteligt værdisæt, vi har brug for i dag. Mere end nogensinde.

Undersøgelser viser, at borgere i både Danmark og resten af verden mister tilliden til de demokratiske og internationale institutioner. Mistilliden vokser, og folk rækker ud til selv de mest absurde karakterer, som påstår at de "siger det, som det er". Den politiske arena bliver mere og mere til en scene, hvor der optrædes med ekstreme holdninger, og hvor der tales i korte slagord – gerne så råbende som muligt.

Det har vi også set herhjemme. Efterhånden som de gamle partier bliver mere og mere pressede, og kommer til at ligne hinanden mere og mere, dukker der nye partidannelser frem, som mest af alt virker som kendis-politikers forfængelighedsprojekter. Jeg kan godt forstå hvis borgere og vælgere i Danmark bliver modløse, når de ser på det. Politik er blevet til en form for ekstremsport, hvor selv de mest engagerede, intelligente og grundlæggende gode mennesker bliver udbrændte, stressede og giver op.

Jeg skriver ikke dette for at sætte mig op på nogen høj hest. Jeg bilder mig ikke ind, at jeg med et snuptag kan forandre den politiske misere, vi står med i dag. Jeg er blevet formand for Kristendemokraterne for at træde ind i det miljø, som jeg meget gerne vil forandre.

Men er jeg bare endnu én af dem, der vil føre sig frem på den politiske scene? Kommer jeg ikke til at ligne alle de andre? Risikoen er der. Jeg har dog gode grunde til at

tro, at lige netop Kristendemokraterne indeholder potentialet for noget andet, end det jeg kalder politisk ekstremspor. Her tænker jeg især på to ting.

For det første handler Kristendemokratiet netop ikke om mig. Tværtimod. Jeg er selvfølgelig formand og klar til at tage ansvaret og arbejdet på mig. Men grundlæggende er det ikke mig, der er centrum for den Kristendemokratiske bevægelse. Det er derimod et sæt af værdier, som vi er sikre på vækker genklang i de danske hoveder og hjerter.

For det andet har Kristendemokratiet en historie, som er meget længere og dybere, end vi ofte får anerkendelse for i den danske offentlighed, hvor vi længe blot har været set som et enkeltsagsparti. Det er en skam. Derfor vil jeg gerne udbrede den sande historie, fordi den viser, hvor vigtigt det er med en stærk Kristendemokratisk politisk bevægelse i Danmark i dag.

Den Kristendemokratiske politiske bevægelse har mere end 100 år

"Vi kalder os personalister. Det betyder, at vi på den ene side holder fast i det enkelte menneskes værdi og værdighed, men at vi samtidig også insisterer på, at intet menneske kan stå alene..."

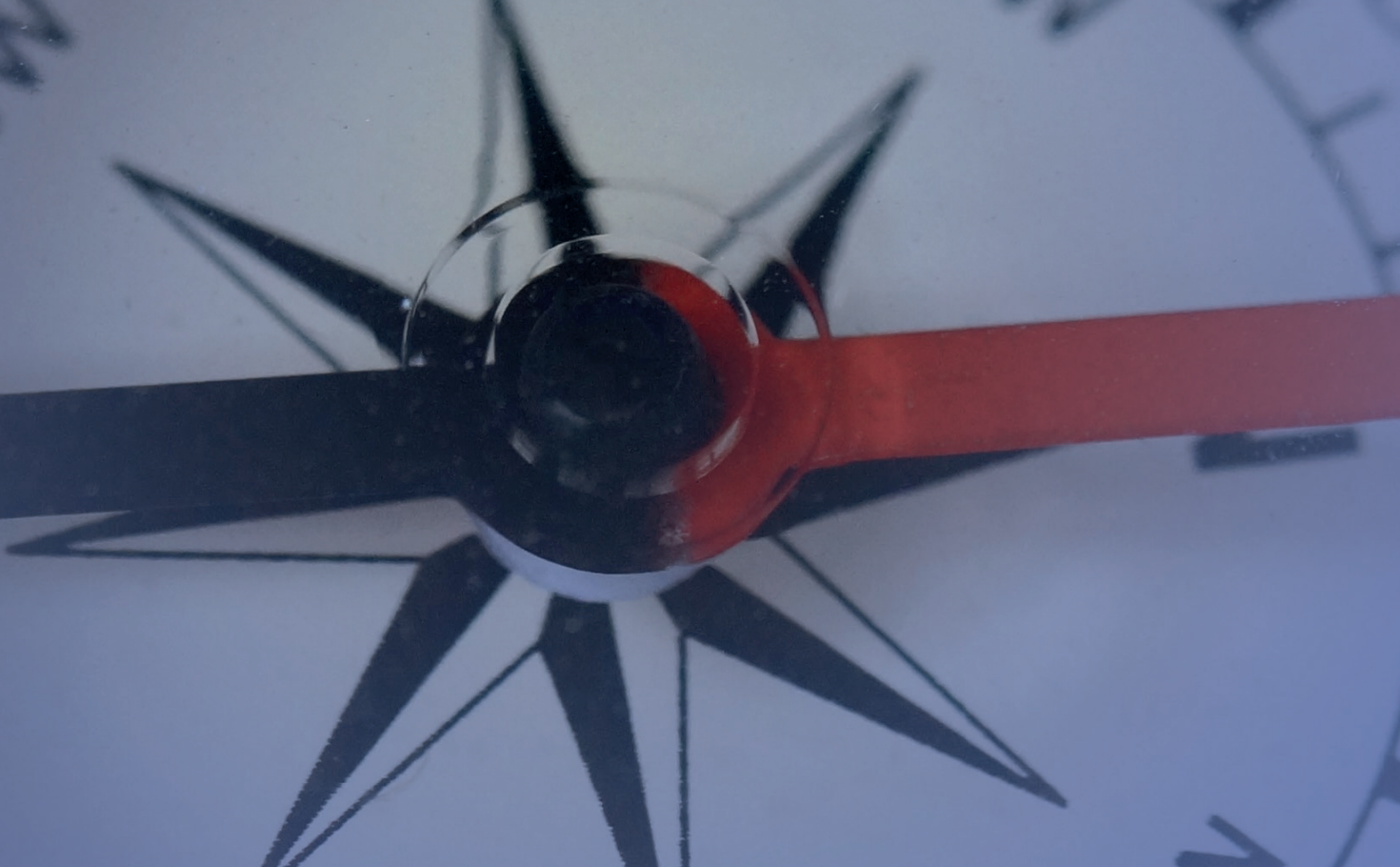
på bagen. Det handlede fra starten af om at finde en "tredje vej" mellem liberalismens rendyrkede individualisme og socialismens frihedsberøvende kollektivism. For Kristendemokratiet handler denne tredje vej om, at forstå mennesker som personer. Vi kalder os personalister. Det betyder, at vi på den ene side holder fast i det enkelte menneskes værdi og værdighed, men at vi samtidig også insisterer på, at intet menneske kan stå alene. Det, der gør os til hele velfungerende personer, er lige netop de nære bånd og relationer, som vi knytter til andre mennesker.

Historien om Kristendemokratiet og personalismen tager os tilbage til mellemkrigstiden, hvor kristendemokratiske samfundstænkere indså, at den dybe krise, Europa befandt sig i, krævede et demokratisk anker. Et opgør med værdirelativismen. Den rendyrkede liberalisme med udgangspunkt i individets egen lykke havde vist sig forsvarsløs over for den totalitære trussel fra både højre og venstre. Truslen fra fascisme, nazisme og stalinisme krævede en

værdimæssig forankring af det europæiske demokrati. Ikke en forankring i abstrakte ideologier eller utopier, der så let kan føre os på vildspor, men en forankring i det konkrete menneske. Det vil sige en forankring i personen. Og som den franske filosof, Jacques Maritain, så det så klart: det værdigrundlag, der kan forankre demokratiet, må og skal inddrage kristendommen og den kristne etik, næstekærligheden. Ellers ville det hele styrte i grus. Og det gjorde det næsten. Men heldigvis kun næsten.

Det var med afsæt i personalismen, at kristendemokratiske partier blomstrede efter 1945 i lande som Tyskland, Italien, Holland og Belgien. Det var også med afsæt i personalismen, at det europæiske fællesskab tog form efter 2. Verdenskrig. Belært af verdenskrigenes rædsler forstod fremtrædende politikere som Robert Schuman, Alcide De Gasperi og Konrad Adenauer, at det var essentielt at balancere økonomisk vækst med social ansvarlighed. Langt hen ad vejen lykkedes det. Det er blandt andet takket være deres indsats, at vi

Den KristenDemokratiske ideologi styrer efter et klart værdikompass. Foto: pxhere.

har en europæisk model, der er anderledes end den amerikanske. Disse forgængere var alle både personalister og kristendemokrater. Uden dem havde Europa ikke rejst sig igen. Dét er den store fortælling om kristendemokratiets vigtighed, som vi aldrig rigtig har forstået i Danmark. Men det er aldrig for sent.

Men personalismen handler ikke kun om de store historiske linjer. Den rammer også den helt nære forbindelse mellem mennesker.

Jeg har for eksempel oplevet, at ekstremt dygtige mennesker aktivt har valgt at arbejde gennem min IT-konsulentvirksomhed, vel vidende at de dermed solgte sig relativt billigere – end hvis de havde faktureret kunderne direkte. Men som en dygtig ekspert engang sagde til mig: "Intet menneske er en ø". Pointen var klar. Han var mere end villig til at ofre noget, for at være en del af et fællesskab, af noget større. Henvisningen til poeten John Donne synes jeg rammer pointen på kornet: Vi har allesammen brug for et hovedland, noget vi føler en særlig forbindelse til.

For os kristendemokrater er personen altid noget mere end individet. Personen tager ansvar for egne handlinger. Men personen finder mening i tingene sammen med andre mennesker. Vi hænger sammen. Vi er ikke vores egen lykkes smed. Vi er hinandens lykkes smed.

Men det betyder ingeniørlunde, at vi skal give magten til staten. Statsstyring og centralisering skal bekæmpes. Fællesskabet skal vokse nedefra, organisk, i familierne, i de lokale samfund, i vores landsbyer og kommuner, på vores arbejdspladser, i vores virksomheder, op igennem de

"Vi hænger sammen. Vi er ikke vores egen lykkes smed. Vi er hinandens lykkes smed..."

nationale fællesskaber, i bevidsthed om det fælles ansvar vi alle bærer på. Og glæden ved arbejdet, at gøre gavn for andre, se ting vokse, skal komme indefra.

Staten og de internationale konventioner skal forsvare det ukrænkelige menneskeværd, vi alle besidder. Et menneskeværd som aldrig kan reduceres til noget system, og som hverken skal styres eller indskrænkes af staten eller kollektivet. Derfor har vi menneskerettigheder. Menneskerettigheder er en personalistisk kongstanke, som vi kristendemokrater aldrig kommer til at vige fra. Internationale konventioner er også til for, at vi aldrig må lukke os om den nationale drøm; en drøm, der alt for ofte er blevet til et mareridt.

For os er personlig ansvarlighed og initiativ ikke en modsætning til solidaritet og fællesskab. I modsætning til liberalister og socialister behøver vi ikke vælge den ene værdi frem for den anden. For os hører de ubrydeligt sammen. Det er grundlaget for vores politiske vision. En kristendemokratisk vision for Danmark. [3](#)

ÅRETS LANDSMØDE:

En Unik Chance for Indflydelse og Fællesskab

I den idylliske by Middelfart, centralt placeret i landet, vil Severin endnu engang danne rammen om det årlige landsmøde for KristenDemokraterne. Datoen er sat til weekenden den 5.-6. oktober, og alle interesserede opfordres til at reservere disse dage i kalenderen for en begivenhed, der lover at blive både indflydelsesrig og mindeværdig.

**KD'S LANDSMØDE
AFHOLDES
5.-6. OKTOBER 2024**

- Dagsorden iflg. vedtægterne
- Der vil være mulighed for overnatning
- Sted: Severin, Skovsvinget 25, 5500 Middelfart
- Reservér din plads ved henvendelse til din Storkredsformand

Morten Løkkegaard på talerstolen i 2023. Foto: Knud Gaarn-Larsen.

HVORFOR DELTAGE?

Landsmødet er ikke bare en begivenhed; det er en katalysator for forandring inden for partiet. Her får delegaterne mulighed for at træffe vigtige beslutninger, stemme om politikker, og vælge medlemmer til Hovedbestyrelsen. Med genvalg af landsformanden, Jeppe Hedaa, på dagsordenen, er mødets betydning understreget.

Ud over de formelle procedurer er landsmødet en gylden chance for at dykke ned i workshops, debatter, og modtage ny viden, der kan inspirere og styrke det lokale arbejde. Det sociale samvær står også højt på dagsordenen, hvor gamle og nye ansigter mødes for at udveksle idéer, dele erfaringer, og sammen bygge et stærkere fællesskab.

DIN STEMME TÆLLER

Hver delegeret har en vigtig stemme på landsmødet. Muligheden for at stille spørgsmål, foreslå ændringer og deltage i afstemninger gør, at alle har chancen for at præge partiets fremtidige retning. Med en simpel procedure kan alle delegerede få

"Muligheden for at stille spørgsmål, foreslå ændringer og deltage i afstemninger gør, at alle har chancen for at præge partiets fremtidige retning..."

taletid, sikret af de dirigenter, der styrer mødets gang.

BLIV DELEGERET

Partiet gør det nemt for medlemmerne at få indflydelse. Uanset om det er gennem en Storkreds eller en kommuneforening, er vejen til at blive delegeret og deltage i landsmødet åben for alle. Det er blot et spørgsmål

om at tage kontakt til den relevante formand.

FESTAFTENEN

Lørdag aften forvandles landsmødet til en festlig begivenhed, hvor kulinariske oplevelser, inspirerende taler, og muligheden for at netværke tilbyder en pause fra de dagsordensatte diskussioner. Det er en aften, hvor fællesskabet fejres, og nye venskaber kan opstå.

TILMELDING

Selvom oktober kan virke langt væk, går tiden hurtigt, og interesserede opfordres til at markere datoen nu. Yderligere information om tilmelding og deltagergebyrer vil blive offentliggjort snarest, så hold øje med opdateringer for ikke at gå glip af dette unikke møde.

*Årets landsmøde i Middelfart er en mulighed for at være en del af noget større, at påvirke og blive inspireret. Det er en begivenhed, hvor hver stemme tæller, og hvert medlem kan bidrage til partiets og Danmarks fremtid. *

SOCIALDEMOKRATI

KRISTENDEMOKRATIETS MODSTYKKE

Tag med mig et par minutter uden for den kristendemokratiske fold, og lad os i denne udgave af Det Ideologiske Hjørne udforske lidt af den øvrige ideologiske flora og fauna.

Her er socialdemokratiet ikke til at komme udenom. Faktisk er det min påstand, at socialdemokratiet og kristendemokratiet, er de to mest markante ideologier og mest betydningsfulde politiske bevægelser i Europæisk politik de sidste 80 år. Se bare på Europaparlamentet, hvor de to absolut største grupper er den socialdemokratiske S&D og den kristendemokratiske EPP.

Den socialdemokratiske bevægelse har udviklet sig parallelt med den kristendemokratiske, som svar på nogle af de samme samfundsmæssige udfordringer. Historisk set opstod socialdemokratiet som et korrektiv til socialismen. Selvom målet var det samme, ønskede socialdemokraterne at reformere snarere end at omstyrte samfundet. Kristendemokrati kan tilsvarende ses som et korrektiv til konservatismen.

Efter Anden Verdenskrig var det i høj grad de socialdemokratiske partier, der var med til at udvikle de europæiske velfærdsstater, men i Danmark er det overset, at det samme var tilfældet for kristendemokraterne i mange syd- og centraleuropæiske lande. Måden man greb opgaven an på, var blot forskellig.

Mens socialdemokraterne i de nordiske lande, valgte en universel velfærdsmodel, hvor alle borgere bidrager til velfærdsstaten for til gengæld at nyde godt af velfærdssydelsenerne, så er den kristendemokratiske velfærdsmodel i højere grad forsikringsbaseret, og staten har fokus på at holde hånden under de ressourcetsvage i samfundet. Staten har simpelthen en større rolle i socialdemokratisk

tænkning, hvor kristendemokrater snarere lægger vægt på civilsamfundet. Det er forskellen på, om man bygger samfundet ovenfra eller nedenfra. Mens socialdemokraterne har dyrket den politiske ingeniørkunst, har kristendemokraterne snarere taget prioriteret den eksisterende organiske samfundsstruktur med familien og lokalsamfundet som udgangspunkt.

Denne forskel giver sig bl.a. til udtryk i forskellige opfattelser af politiske begreber som f.eks. "lighed" og "solidaritet". Lighed er et af de mest centrale begreber i socialdemokratisk tænkning. Så centralt, at det nogle gange prioriteres på bekostning af andre hensyn, som man værdsætter i kristendemokratisk tænkning – f.eks. frihed eller understøttelse af nære fællesskaber.

Solidaritet er også at finde i begge ideologier, men mens den socialdemokratiske solidaritet gælder inden for en gruppe – f.eks. arbejderklassen, så er den kristendemokratiske solidaritet baseret på næstekærlighedsbegrebet og dermed rettet mod ethvert menneske.

Lighederne mellem de to bevægelser dækker altså ved nærmere øjesyn også over grundlæggende forskelle. Det er ikke underligt, at vi som kristendemokrater kan spejle os i den socialdemokratiske bevægelse på godt og ondt. 🌱

Foto: freerange.com

"Staten har simpelthen en større rolle i socialdemokratisk tænkning, hvor kristendemokrater snarere lægger vægt på civilsamfundet..."

Drømmen om e UDEN DUFT O

et offentligt rum OG KEMIKALIER

I en verden, hvor vores omgivelser er fyldt med en rig variation af kemikalier og dufte, står flere og flere over for en skjult miljøsygdom kaldet MCS (Multiple Chemical Sensitivity) eller duft- og kemikalieoverfølsomhed, som det kaldes på dansk. For dem, der lever med MCS, kan selv små eksponeringer for almindelige kemikalier og dufte udløse en bred vifte af ubehagelige og undertiden invaliderende symptomer.

Men midt i denne udfordring findes der håb og støtte gennem organisationer som MCS Foreningen. Under ledelse af engagerede personer som formanden Jane Lund Hjortshøj spiller MCS Foreningen en central rolle i kampen for at øge opmærksomheden omkring MCS og forbedre livskvaliteten for dem, der er berørt.

OM MCS FORENINGEN

MCS Foreningen er en landsdækkende organisation, der dedikerer sig til at støtte og informere dem, der lider af MCS, samtidig med at den fremmer forståelse og støtte i samfundet som helhed. Gennem forskning, uddannelse og advocacy arbejder foreningen målrettet på at sikre, at mennesker med MCS har adgang til nødvendige ressourcer og at deres rettigheder og behov bliver hørt og forstået. Foreningens arbejde omfatter oplysning af offentligheden og beslutningstagere om konsekvenserne af MCS, støtte

til forskning samt udvikling af politikker, der beskytter de berørte. Derudover tilbyder MCS Foreningen også støtte- og rådgivningstjenester til dem, der søger vejledning og fællesskab i deres rejse med et liv udfordret af duft- og kemikalieoverfølsomhed.

Gennem sin vedvarende indsats og dedikation fungerer MCS Foreningen som en vigtig stemme for dem, der ellers ville blive overset eller marginaliseret på grund af deres tilstand. Med en vision om et samfund, der er mere forstående, inkluderende og støttende over for dem med MCS, fortsætter MCS Foreningen med at kæmpe for en bedre fremtid for alle berørte.

Jeg har mødt Jane til en samtale og stillet hende spørgsmål om MCS og hvordan vi som samfund kan støtte personer med MCS.

HVORDAN VIL DU BESKRIVE MCS OG DETS PÅVIRK- NING PÅ DEM, DER LIDER AF DET?

Duft- og kemikalieoverfølsomhed kan beskrives som en tilstand, hvor selv mikroskopiske mængder af kemikalier kan udløse kraftige reaktioner, som andre måske slet ikke bemærker. Det kan medføre en bred vifte af symptomer, herunder hovedpine, kvalme, led og muskelsmerter, træthed, åndedrætsbesvær og hudirritation, hvilket i høj grad påvirker ens daglige livskvalitet.

HVORDAN PÅVIRKER DUFT- OG KEMIKALIEOVERFØL- SOMHED FOLKS DAGLIGE LIV OG SUNDHED?

Duft- og kemikalieoverfølsomhed har en betydelig indvirkning på folks daglige liv og sundhed ved at udløse symptomer som hovedpine, svimmelhed, kvalme, træ-

Privatfoto

Jane Lund Hjortshøj

- 33 år
- Gift, mor og bonus mor til 2 drenge
- Godkendt til fleksjob
- Uddannet frisør – før hun blev syg

"Duft- og kemikalieoverfølsomhed har en betydelig indvirkning på folks daglige liv og sundhed ved at udløse symptomer som hovedpine, svimmelhed, kvalme, træthed, koncentrationsbesvær og åndedrætsbesvær..."

hed, koncentrationsbesvær og åndedrætsbesvær. Det begrænser i høj grad vores muligheder for at deltage i sociale aktiviteter, udføre arbejde og endda forlade vores hjem.

HVAD ER DE STØRSTE UDFORDRINGER FOR MENNE- SKER MED MCS I DAGENS SAMFUND?

Nogle af de største udfordringer for os med duft- og kemikalieoverfølsomhed inkluderer manglende forståelse og anerkendelse af vores tilstand, begrænset adgang til støtte og behandling samt udfordringer med at undgå udløsende stoffer i vores hverdag.

HVILKE POLITISKE TILTAG MENER DU, DER ER NØD- VENDIGE FOR AT BESKYTTE OG STØTTE MENNE- SKER MED MCS?

Der er behov for politiske tiltag, der beskytter og støtter mennesker med duft- og kemikalieoverfølsomhed. Det inkluderer udvikling af specifik lovgivning om kemisk eksponering, støtte til forskning og uddannelse samt implementering af politikker, der sikrer tilgængelighed og tilpasning af offentlige rum. For eksempel duftpolitikker på skoler, institutioner, lægepraksisser, hospitaler, tandlægeklinikker, plejehjem, offentlig transport osv. Det vil gøre en enorm forskel for os med MCS, hvis vi kunne færdes i det offentlige rum uden konstant eksponering for duft og kemikalier.

HVORDAN KAN LOVGIVNINGEN STYRKES FOR AT RE- DUCERE EKSPONERINGEN FOR SKADELIGE KEMIKA- LIER I MILJØET OG PRODUKTER?

Det er afgørende med strengere overvågning og håndhævelse af grænseværdier og standarder for kemikalier i vores dagligvarer. Faktum er, at kemikalier ikke er sunde for nogen. De fleste mennesker har bare en meget højere tolerance end os med MCS, men det, der er usundt for

os, er faktisk usundt for alle. Forskellen ligger kun i vores eksponeringsgrænse.

HVORDAN KAN VIRKSOMHEDER GØRES MERE OPMÆRKSOMME PÅ BEHOVET FOR AT REDUCERE BRUGEN AF KEMIKALIER I DERES PRODUKTER?

Præmissen i dit spørgsmål er faktisk forkert. Virksomhederne ved godt at de fleste kemikalier ikke er sunde, det gør vi alle sammen, det handler i højere grad om at lovgivningen i dag ikke tager højde for os som ikke tåler den samme mængde af eksponering, som de fleste. Så i virkeligheden ligger ansvaret hos regeringen, folketinget og EU, og ikke virksomhederne.

HVORDAN KAN MAN SIKRE, AT MENNESKER MED MCS HAR ADGANG TIL NØDVENDIG MEDICINSK BEHANDLING OG STØTTE?

Det kræver et politisk mod til at afsætte penge til lave specialiserede klinikker, subsidiære behandlingsmuligheder og tilpasning af sundhedsvæsenet til vores særegne og for de fleste i sundhedsvæsenet ukendte sygdom.

HVORDAN KAN FORSKNING OG VIDENSKABELIG VIDEN BEDST BRUGES TIL AT ADRESSERE SPØRGSMÅL OM MCS?

Det er faktisk et af de helt store problemer for der er ikke særlig meget forskning om duft- og kemikalieoverfølsomhed. Så i virkeligheden bør der politisk findes midler til at forske i MCS før man kan svare på det spørgsmål.

HVORDAN KAN MAN BEDST HÅNTERE MISFORSTÅELSER OG MANGLENDE VIDEN OM MCS?

Forskning, uddannelse og oplysning, for det mangler der i dag.

HVORDAN SER DU PÅ FREMTIDEN FOR JER MED MCS, OG HVAD ER DE VIGTIGSTE SKRIDT AT TAGE FOR AT FORBEDRE JERES LIVSKVALITET OG TRIVSEL?

Fremtiden for MCS-ramte afhænger af vedvarende bestræbelser på at oplyse, forske og lave planer for politiske

handling, der adresserer særlige udfordringer. Her er kampen for et duftfrit offentligt rum en af de helt vigtige. Her snakker vi ikke Netto og Magasin, men lægen, sygehuset, plejehjemmet, tandlægen, skolen, børnenes dagtilbud osv.

"Vores samtale med Jane fremhæver behovet for politisk handling, bedre forståelse i samfundet og tilgængelighed af støtte og behandling..."

I kampen mod duft- og

kemikalieoverfølsomhed (MCS) er det afgørende at fortsætte med at øge opmærksomheden og styrke støtten til dem, der lever med denne udfordrende tilstand. Organisationer som MCS Foreningen spiller en central rolle i dette arbejde, og engagerede individer som formand Jane Lund Hjortshøj leder vejen.

Vores samtale med Jane fremhæver behovet for politisk handling, bedre forståelse i samfundet og tilgængelighed af støtte og behandling for dem med MCS. Det er klart, at der stadig er meget at gøre for at sikre, at mennesker med kemisk sensitivitet får den nødvendige støtte og anerkendelse, de fortjener. [X](#)

MCS, Multiple Chemical Sensitivity (duft- og kemikalieoverfølsomhed)

bliver ofte forvekslet med allergi, fordi nogle af stofferne, man reagerer på, er de samme som dem, allergikere reagerer på.

MEN DER ER STOR FORSKEL PÅ MCS OG ALLERGI:

- En parfumeallergiker vil få eksem på hænderne af hudkontakt med parfumeret sæbe. Allergi kan man måle i en blodprøve eller en priktest.
- En person med MCS vil derimod få hovedpine og blive træt, få åndedrætsbesvær, irritation i slimhinder, ør i hovedet og andet, efter luftkontakt med parfumeret sæbe. Der findes på nuværende tidspunkt ikke en test, der kan påvise MCS.

Det er ukendt, hvor mange der lider af MCS i mindre eller større grad i Danmark, men det anslås at omkring 17.000 mennesker lider af sygdommen. MCS Foreningen har lidt over 400 medlemmer. – Kilde: MCS Foreningen

Politik – Demokrati

Politik betyder at styre eller påvirke en udvikling i en bestemt retning gennem en form for proces. Demokrati betyder folkestyre, altså at folket, borgeren - styrer.

Jørgen Bjerregaard. Privatfoto.

Som KristenDemokrat er det ret let at forholde sig til demokrati, eftersom vores ideologi tager sit udgangspunkt i de decentrale små fællesskaber, og netop derfor i bogstavelig forstand lægger op til at "folket styrer nedefra".

Lever Danmark så op til sit prædikat som "folkestyre" i 2024? – og lever vi i de politiske processer op til demokratiets spilleregler?

Jeg bliver nødt til at svare nej! De seneste 30 år ser jeg en tiltagende mangel på accept af demokratiets spilleregler, og i særdeleshed en mangel på ansvar for brugen af frihedsbegrebet, som det bør implementeres i et demokratisk fællesskab.

Her følger nogle af de punkter som jeg synes sætter spørgsmålstegn ved vores politiske processer i demokratisk henseende.

- Demokrati er ikke flertalsstyre. Hvis ikke flertallet tager hensyn til mindretallet og endda minoriteterne, bliver det til flertalsdiktatur i stedet for folkestyre.
- Jeg betragter det som værende imod etisk forståelse af demokratiet, når man træffer store beslutninger på befolkningens vegne, vel vidende at der i befolkningen er et stor flertal imod (f.eks afskaffelsen af St. Bededag)
- Man bør som politiker føre den politik, som har givet det vælgergrundlag man har sit mandat på. Gør man ikke det repræsenterer man ikke folkets stemme, og dermed er der ikke tale om folkestyre.
- Demokratiet er for alle! Også de partier og foreninger som ikke passer ind i konformiteten eller de som har meget ringe tilslutning. Derfor er det ikke udtryk for demokratisk tænkning, når man fratager de små og

ati – Proces

de "upopulære" økonomi til deres parti eller forening, og dermed fratager dem lige mulighed for at gøre sig gældende. I forhold til vælgerstøtten er det jo åbenlyst direkte antidemokratisk at fratage vælgerstøtte til "de små", og derefter give dem til "de store".

- Den tiltagende centralisering giver et skævt Danmark, med markant forskel på borgerens muligheder afhængig af geografisk placering af deres bopæl.
- Politikere er begyndt, i høj grad at reagere- og profilere sig på enkeltsager. Dette er et resultat af en udvikling henimod et populistisk politisk landskab. Fællesskaber i den politiske verden opstår oftest mod noget, fremfor at støtte en sag.
- Vi har givet pressen ubegrænset magt til at være befolkningens talerør og smagsdommer.
- Presseetikken har trange kår. Dette er ikke kun pressens skyld, men også os der jo åbenbart foretrækker netop den "vare" – udbud og efterspørgsel.

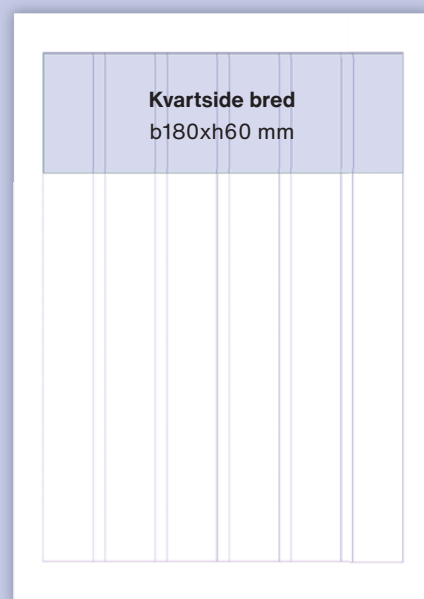
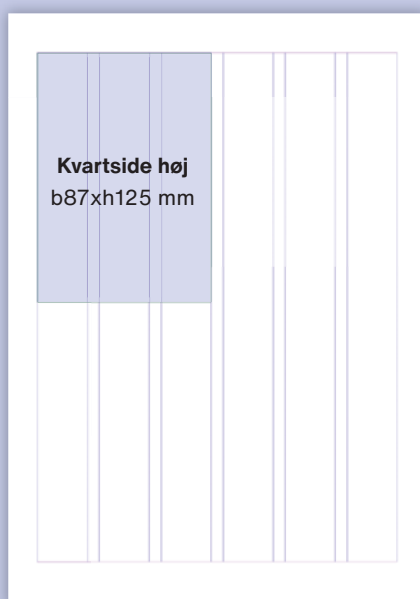
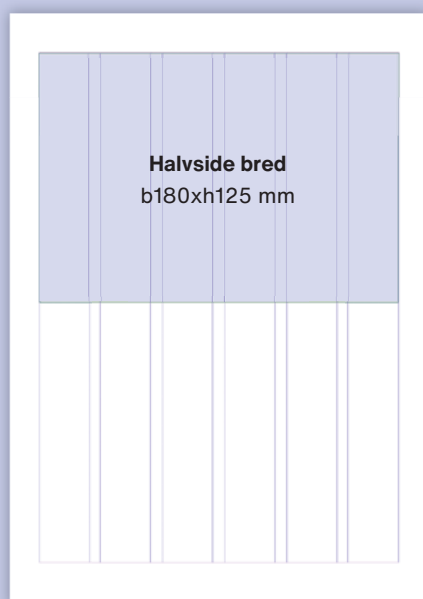
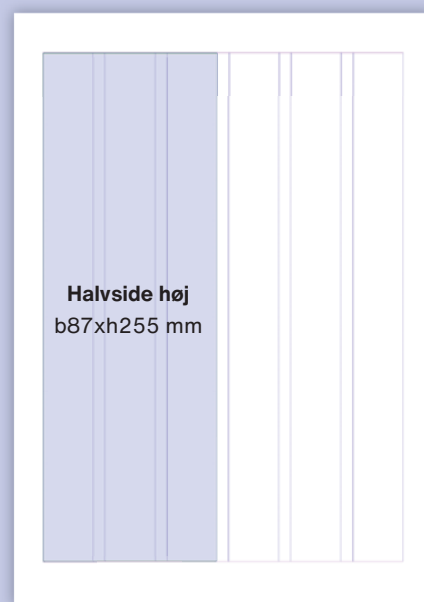
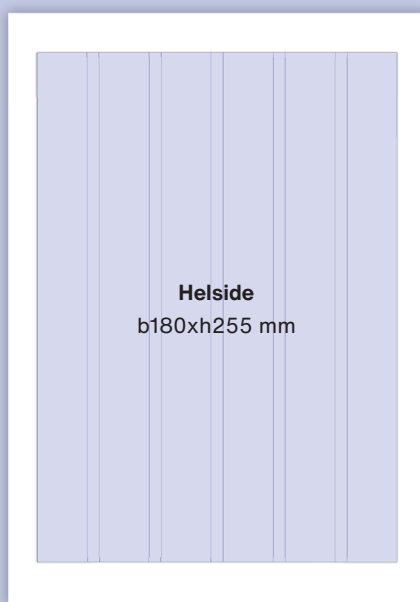
Mit håb er en lille "KristenDemokratisk Revolution" hvor vi kigger op fra tasterne – ser hinanden i øjnene, og i respektfuld debat kommer frem til den måde vi alle kan være her, både sammen og hver for sig – og hvor vi politikere vi vil bygge noget op, fremfor altid at ville "stoppe" noget – give plads fremfor at begrænse – tage Ja-hatten på! 🇩🇰

"DIN ANNONCE HER?"

- markedsføring i IDÉpolitik

Synliggør din virksomhed overfor IDÉpolitik's læsere og vær med til at sikre, at vi stadig har et medlemsblad og kan skabe en indtægtskilde for partiets fortsatte virke. Send en mail til 08hhjortshoj@kd.dk og få alle detaljerne...

NÅR SOCIALE MEDIER BLIVER TIL SKRÆKINDJAGENDE OPLEVELSER: **VIGTIG DOKUMENTARSERIE AFSLØRER UHYGGELIGE REALITETER**

I DR's nylige dokumentarserie, "Alene hjemme på nettet", belyses en skræmmende virkelighed: Børn står over for billeder og videoer med seksuelt indhold, vold, og endda selvmord, som dukker op i deres sociale medie-feed uden deres egen søgning. Det er en bekymrende situation, da få børn kan modstå nysgerrigheden for at se, hvad der popper op på deres skærme. Desværre står de ofte alene med disse skrækindjagende oplevelser, da de ikke tør tale med deres forældre om det af frygt for konsekvenserne.

For mange forældre kan den første reaktion være at forbyde børnene adgang til sociale medier som svar på disse uhyggelige indhold. Men dette er ikke en bæredygtig løsning. Sociale medier er blevet en integreret del af børns sociale liv, og at isolere dem fra dette fællesskab vil kun forværre problemet. Omvendt er det heller ikke hensigtsmæssigt for forældre at ignorere eller nedtone problemet og overlade det til børnene selv at håndtere disse skrækindjagende situationer.

Det er urealistisk at forvente, at de sociale medier selv teknologisk kan forhindre disse uønskede oplevelser. Der-

for er det op til os forældre at tage ansvar og tale åbent med vores børn om disse udfordringer. Vi skal vise dem, at vi er engagerede i deres liv på sociale medier og at vi er der for at støtte dem, når de står over for disse ubehagelige situationer.

På samme måde som vores generation lærte at være kritiske over for reklamer, er det nødvendigt, at vi hjælper vores børn med at være kritiske over for indholdet på sociale medier. De skal vide, at de altid kan komme til os, når de har brug for at tale om en ubehagelig oplevelse på nettet. [K](#)

Foto: freepik.com

Kære Læser. I den kronik, du nu skal læse, har forfatteren valgt at være anonym. Det har givet flere redaktionelle overvejelser omkring ”spillereglerne” for læserbreve og kronikker, men redaktionen har valgt at bringe kronikken uredigeret, da den giver stof til eftertanke om KristenDemokraternes rolle i en polariseret verden. God læselyst!

Har KristenDemokraterne glemt polariseringens strømninger?

– et udfordrende blik

I en tid med eskalerende polarisering, hvilken rolle har så KristenDemokraterne spillet? Dette er et spørgsmål, der kræver dybere refleksion og udforskning. Som medlemmer af KristenDemokraterne søger vi svaret, mens vi indser, at politiske partier, som vores har et unikt ansvar og en unik mulighed for at påvirke forsoning og etisk refleksion i samfundet.

Ved at være bevidste om vores handlinger og ord kan vi aktivt bidrage til at fremme dialog, forsoning og etisk lederskab. Dette styrker ikke kun vores parti, men også samfundets samlede evne til at tackle udfordringerne ved polariseringen.

Som medlemmer af KristenDemokraterne kender vi godt vigtigheden af at reflektere over vores egen rolle i polariseringen. Ved at være bevidste om vores handlinger og ord kan vi aktivt bidrage til at fremme dialog, forsoning og etisk lederskab. Dette styrker ikke kun vores parti, men også samfundets samlede evne til at tackle udfordringerne ved polariseringen.

Vi er alle sammen nødt til at stille os selv spørgsmålet, har KristenDemokraterne været for passive, når fløjene har slået på polariseringens trommer?

Man vil nok altid kunne argumentere for at vi har været for tilbageholdende, når polariseringen har ramt de store TV-debatter i den ene valgkamp efter den anden. Og der er nok et argument for, at vores tilbageholdenhed i visse debatter ikke nødvendigvis er et udtryk for forsømmelse, men snarere en bevidst strategi for at navigere i et politisk landskab præget af stærke meninger og polariseringer – som desværre forrår forholdet imellem os mennesker og kan splitte selv de stærke familier ad. Men hvor går grænsen mellem tilbageholdenhed og forsømmelse af etisk lederskab?

Vi står over for en udfordring, der kræver mere end blot politisk handling. Etisk refleksion og forsoning er afgørende for at skabe et samfund, der kan håndtere polariseringens åg og bevare vores fundamentale værdier.

Her vil jeg gerne minde om Søren Kierkegaard, der understregede vigtigheden af at vælge det gode frem for det lette.

Forsoningens veje er ofte brolagt med udfordringer, men de er også båret af håb og muligheder. Martin Luther King Jr. mindede os om, at "mørket ikke kan fordrive mørket; kun lys kan gøre det. Had kan ikke fordrive had; kun kærlighed kan gøre det." Dette er en påmindelse om den transformative kraft af forsoning og etik.

I vores søgen efter etisk lederskab kan vi finde vejledning hos tænkere som K.E. Løgstrup og Grundtvig. Løgstrup talte om tillidens betydning i samfundet, mens Grundtvig understregede vigtigheden af fællesskabet og inklusionen. Disse tanker minder os om, at vores handlinger ikke kun påvirker os selv, men også vores medmennesker og det samfund, vi er en del af.

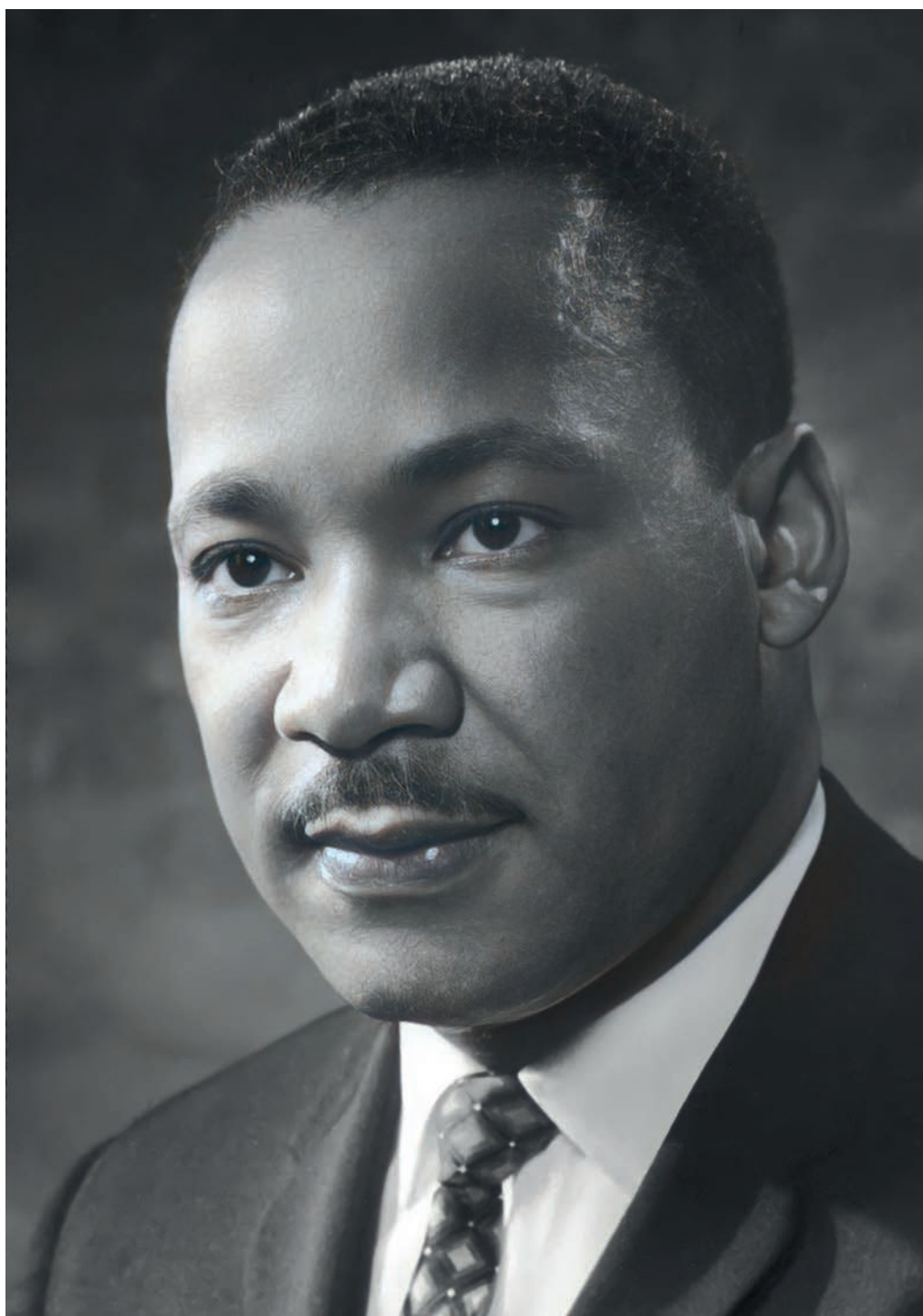
Som kristendemokrater har vi muligheden for at være frontløbere i kampen mod polarisering ved at omfavne en vision for forsoning og etisk ansvar. Den indsats kan være afgørende for at genoplive den tabte kunst af etisk lederskab i vores samfund. Men hvordan kan Kris-

tenDemokraterne træde frem som brobyggere i en tid med splittelse og konflikt? Måske er svaret simpelt og alligevel svært, det kommer nemlig an på vores evne til at forene forskelligheder og skabe et rum for dialog og forsoning.

Endelig kræver det en dybere refleksion over vores egne værdier og holdninger. Vi må alle være villige til at udfordre vores egne fordomme og

være åbne over for andres synspunkter og perspektiver. Dette er afgørende for at skabe et mere inkluderende og tolerant samfund.

Ved at være bevidste om vores handlinger og ord kan vi aktivt bidrage til at fremme dialog, forsoning og etisk lederskab. Dette styrker ikke kun vores parti, men også samfundets samlede evne til at tackle udfordringerne ved polariseringen. **K**

Martin Luther King Jr. mindede os om, at "mørket ikke kan fordrive mørket; kun lys kan gøre det. Had kan ikke fordrive had; kun kærlighed kan gøre det." Foto: Wikimedia Commons.

TAK

TIL LAILA OG TAGE

Jeppe Hedaa. Foto: Svenne Friis.

JEPPE HEDAA, FORMAND:

Da jeg landede med ansvaret for KD for et år siden, stod Tage og Laila klar med det samme. 24/7 service. Samtaler i morgenerens mørke og tæt på midnat. Gode råd og analyser.

Det var overraskende anderledes at betjene en politisk organisation, når man kommer fra erhvervslivet. Det forstod Tage med det samme, og han støttede mig fra første dag med vejledning i alt fra historik til vedtægter og uskrevne regler. Samarbejdet har været upåklageligt.

Det kan som bekendt være ensomt at være i politik, men hos

Tage og Laila bliver man altid mødt med hjertevarme og tilgængelighed og et højt niveau af ekspertise. Det var derfor også dobbelt så trist og frustrerende, da partierne på Christiansborg besluttede at fratage os partistøtten og dermed muligheden for at beskæftige ansatte. Fremadrettet lever KristenDemokraterne alene af frivilliges indsats - hvis vi er heldige kan vi måske få råd til lidt studentermedhjælp i den nærmeste fremtid.

Jeg ønsker Tage og Laila alt det bedste fremover og takker samtidig for et fantastisk samarbejde.

MARIANNE KARLSMOSE, TIDLIGERE FORMAND:

I disse dage tager vi afsked med Laila og Tage, der i 10 år har været hjertet i Kristendemokraterne og vores landskontor. Sikke I har knoklet for at fremme vores værdier, politik, planlægge arrangementer og valgkampe samt styrke vores organisation og økonomi. I har hjulpet og tjent KD-medlemmer og kandidater i hele landet - til tider nærmest dag og nat. Og det har været svært at få igenem, at der skulle holdes ferie uden arbejde.

Det har været en vild rejse med mange udfordringer og også sejre. Specielt i 2019 oplevede vi at være så tæt på at komme i folketinget, at det stadig er svært at forstå, at det så alligevel ikke lykkedes. Så tæt på - og alligevel så langt fra. Også

i 2021 havde vi flot fremgang ved kommunal- og regionsvalget, hvilket I også havde en stor andel i. Hvor andre gav op og mistede modet, fastholdt I, at der er brug for Kristendemokraterne uanset hvor mørkt det blev og hvor meget håbet igen og igen blev slukket. Gang på gang skulle der samles vælgererklæringer, og I tog handsken op hver gang.

Jeg har efter valget selv oplevet, hvordan det er at være ansat i en stor organisation med mange ansatte, hvor opgaverne er spredt på mange flere hoveder. Det gør kun min respekt endnu større for, hvor meget I har overkommet og overskuet. Tusind tak for indsatsen.

Jeg har gennem årene været bekymret for, om jeres store arbejdsindsats var tilrådeligt for jeres helbred, og jeg håber, at de kommende år må

Marianne Karlsmose. Privatfoto.

give ro og livskvalitet på nye måder - også sammen med børn og børnebørn. I efterlader et stort tomrum. Tak er virkelig kun et fattigt ord ved afskeden med jer. TAK og på gensyn på nye måder.

Stig Grenov. Privatfoto.

STIG GRENØV, TIDLIGERE FORMAND:

Jeg mødte Tage Sørensen første gang til hans ansættelsessamtale i foråret 2014. En energisk, tætbygget mand der udstrålede energi. Han havde været missionær, lærer, skoleleder, havde kendskab til Koranens indhold og dertil bekendt med hypnose.

Om det var den sidste egenskab der fik os til at ansætte Tage skal jeg ikke kunne sige. Men et står fast, at Tage efterfølgende stod op til forventningerne ... og meget mere til.

Tage har altid været en sjældent dedikeret medarbejder med stramt fokus på KristenDemokraternes succes. Tage besidder den befriende egenskab at sige hvad han mener. Og så er han en detaljernes mand, der bider sig fast i en opgave med en uforlignelig stædighed. Ikke altid har jeg forstået, hvad der var så vigtigt. Men ofte har jeg efterfølgende måtte erkende, at det var et effektivt, strategisk værktøj, Tage havde gang i.

Havde man en forespørgsel, et problem eller bare behov for at vende sin frustration over endnu et IT-nedbrud hos "Styrelsen for godkendelse af godkendelser af godkendte vælgererklæringer" ... i daglig tale "Moderniseringsstyrelsen"... , så kunne man græde ud ved Tages skulder i hele arbejdstiden. Og Tage opererer ikke med begrebet "Fritid". Selv om natten arbejdede Tage, når

han nu alligevel ikke kunne sove.

Jeg har til tider været bekymret for Tages helbred pga. en uforlignelig arbejdsiver. Derfor ansatte vi Laila på kontoret. Og sådan gik det til, at Tage var chef for kontorpersonalet, mens Laila var chef for Tage.

Det har været en fantastisk rejse at have lov at være sammen med Laila og Tage og deres dedikerede arbejde for partiet. Og der har været mange gode oplevelser. Ikke mindst i de mange kommunale og regionale valgsejre. Eller når vi endelig IGEN var opstillingsberettiget til Folketinget. Humor og glæde iblandet en god portion selvironi har præget arbejdet på kontoret. Og Lailas opmuntrende torsdagsmails vil jeg savne.

Formænd forgår, men personalet består. Tre formænd har de slidt op og i gang med en fjerde. Men vores højt besungne demokratis folkevalgte vil det anderledes. De har frataget

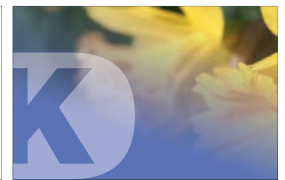
de små partier deres statsstøtte til administration, øget tilskuddet til sig selv og brugt det tiloversblevne på et over demokratiet under Christiansborgs slotshvælvninger. Så måske I fremover kan få en tjans der som kustoder i det kommende besøgscenter, hvor I kan fortælle mangt en anekdote om politik i praksis.

Kære Laila og Tage. I vil blive savnet i organisationen såvel som i det daglige arbejde som partiets daglige krumtap. Vi er endnu ikke kommet i Folketinget. Men hver en stemme på KD har været med til at præge Danmark og gøre tilværelsen bare en lille bitte smule bedre for mennesker. Og hver en tanke der er sået i samfundet, kan udvikle sig til en revolution. Vi ser så kort, vi gjorde så lidt. Men jeg er ikke i tvivl om, at det alt sammen har båret frugt.

Tak for indsatsen.

Ved Landsmødet i oktober 2023 blev Laila og Tage Sørensen udnævnt til æresmedlemmer af partiet for lang og tro tjeneste. På billedet ses Tage med diplomerne – flankeret af Jesper Housgaard og Henrik Hjortshøj. Foto: Jesper Housgaard.

CHATGPT | AF HENRIK HJORTSHØJ, REDAKTØR AF IDÉpolitik

Kristendemokratisk indflydelse på dansk politik – ifølge ChatGPT

Henrik:

“Skriv en artikel om kristendemokratiske tanker, der har påvirket både blå og rød blok i Danmark”

ChatGPT:

“Kristendemokratiet har en dyb indflydelse på dansk politik, og dens tanker har formet både den blå og den røde blok i Danmark gennem årtier. Mens de kristendemokratiske partier ikke har haft samme direkte magt som de store partier i dansk politik, har deres ideer og værdier spillet en afgørende rolle i at forme politiske beslutninger og debatter.

Kristendemokratiets tanker om social retfærdighed, solidaritet og menneskelig værdighed har resonans på tværs af det politiske spektrum. Disse værdier har inspireret politiske tiltag og reformer, der har påvirket både den blå og den røde blok i Danmark.

Et af de centrale principper i kristendemokratiet er betoningen af det enkelte menneskes værdighed og ansvar over for fællesskabet. Dette princip har haft stor indflydelse på både den blå og den røde blok i Danmark. For den blå blok har det ført til en stærkere fokus på personligt ansvar og individuel frihed, mens den røde blok har fremhævet behovet

for solidaritet og social retfærdighed som midler til at styrke samfundet som helhed.

På den ene side har den blå blok i Danmark taget inspiration fra kristendemokratiske tanker om individuel frihed og personligt ansvar. Dette har ført til politikker, der vægter lavere skatter, øget økonomisk vækst og mindre statslig indgriben i borgernes liv. Kristendemokratiske ideer om subsidiaritet, hvor beslutninger skal træffes på det lavest mulige niveau, har også inspireret til decentralisering af magten og styrkelsen af lokalsamfundene.

På den anden side har den røde blok i Danmark også været påvirket af kristendemokratiske tanker, især når det kommer til social retfærdighed og solidaritet. De kristendemokratiske principper om at støtte de svageste i samfundet og sikre lige muligheder for alle har bidraget til politikker, der fokuserer på velfærd, uddannelse og sundhedspleje. Ideen om det gode samfund, hvor alle har adgang til grundlæggende rettigheder og ressourcer, har været en central drivkraft bag mange af de sociale reformer, der er blevet gennemført af den røde blok.

Et område, hvor kristendemo-

kratiske tanker har haft særlig indflydelse på både den blå og den røde blok, er i spørgsmålet om værdibaseret politik. Kristendemokratiet har traditionelt været fortalere for et samfund, der bygger på klare moralske værdier og etik, og dette har påvirket politikker vedrørende familiepolitik, bioetik og religiøs frihed. Selvom der kan være uenighed om konkrete politiske tiltag, er der en bred enighed om betydningen af at bevare og fremme grundlæggende værdier i samfundet.

Kristendemokratiets tanker har derfor haft en betydelig indflydelse på dansk politik og har bidraget til at forme både den blå og den røde blok. Selvom de kristendemokratiske partier måske ikke altid har haft magten, har deres ideer haft en varig indflydelse på politiske beslutninger og debatter i Danmark. Som et resultat er kristendemokratiske værdier fortsat relevante og betydningsfulde i dagens politiske landskab.”

Har den kunstige intelligens ret? Har den fat i noget? Eller er den helt ubrugelig? ;-)